

Työelämäjakso

-Tervalammen kuntoutuskeskus –perhekuntoutus 06/2011

Perhekuntoutus

- Perhekuntoutus tarjoaa ympärivuorokautista laituskuntoutuspalvelua ensisijaisesti helsinkiläisille perheille, joissa päihdeongelma aiheuttaa vaikeuksia. Kuntoutukseen voi tulla raskauden aikana.
- Perhekuntoutuksen tavoitteena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön tukemalla päihteetöntä vanhemmuutta sekä edistää perheen sisäisiä vuorovaikutussuhteita.
- 6 perhepaikkaa, intervallipaikka ja 2 paikkaa raskaana olevalle vanhemmalle.
- Osa Helsingin kaupungin päihdehuollon kokonaisuutta, toimii tiiviissä yhteistyössä lastensuojelun kanssa.
- Kuntoutusjakson pituudeksi suositellaan kolmesta kuuteen kuukautta. Intervallijaksot 2-4 viikkoa.

Yhteisökuntoutuksen periaatteet Tervalammen kartanossa

- Perustehtävä ja yhteinen tavoite: [Selvästi parempaa elämää.](#)
- Yhteisökuntoutus perustuu yhteiseen toimintaan ja asioiden ja ongelmien käsittelyyn yhdessä. Yhteisistä asioista huolehtiminen ja niiden kehittäminen on vaativa haaste. Tervalammen yhteisökuntoutus on kuntoutujien ja henkilökunnan yhteinen projekti.
- Kuntoutujan arvokkuus lisääntyy kun häntä pidetään vastuullisena valinnoistaan, suunnitelmistaan ja käyttäytymisestään.
- Yhteisökuntoutuksessa keskeisimpänä voimavarana hyödynnetään vertaistukea.
- Yhteisökuntoutuksessa uuden elämäntavan opettelu ja muutosmahdollisuuksien tiedostaminen tapahtuvat mallioppimisen ja vastuunoton avulla.

Perhekuntoutuksen työryhmä

- Perheterapeutti
- 4 sosiaaliohjaajaa (2 kokopäiväistä ja 2 osa-aikaista)
- Arkielämän ohjaaja
- Lastenhoitaja (60%)
- Johtava sosiaalityöntekijä (50%)
- Lisäksi moniammatilliseen tiimiin kuuluvat sairaanhoitaja, lääkäri (3krt/vko), sekä tarvittaessa psykologi ja osastonhoitaja.

Perhekuntoutuksen toiminta

- Työntekijät muodostavat yhdessä perheiden kanssa oman yhteisön, joka toimii yhteisökuntoutuksen periaatteiden mukaisesti.
- Yhteisökuntoutusmenetelmän lisäksi kuntoutuksessa käytetään erilaisia toiminnallisia menetelmiä. Mahdollisuus myös pari- ja perheterapiaan.
- Henkilökunta opastaa ja tukee vanhempia huolehtimaan itsenäisesti ja vastuullisesti arjen askareista, kuten lastenhoidosta ja kodinhoidosta.
- Päihteettömyyttä harjoitellaan yhdessä henkilökunnan ja vertaistuen avulla.
- Arvioinnin sijaan havainnointia, tarvittaessa väliintulo.

Kuntoutuksesta

- Yhteisön viikko-ohjelmaan kuuluvat päivittäiset aamutapaamiset, viikoittaiset yhteisökokoukset, ryhmät, yksilölliset tapaamiset ja ohjaukset sekä perheterapia. Lapsille järjestetään omia leikkiryhmiä.
- Asuminen tapahtuu 1-3 h+k asunnoissa.
- Lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta tuetaan tapaamisten yhteydessä, perheterapian, Theraplay-vuorovaikutusleikin sekä vauvahieronnan avulla.

Ryhmätoiminta

- Teemaryhmät
- Toiminnalliset ryhmät
- Asioiden käsitteleminen yhdessä
- Omia ryhmiä aikuisille, lapsille, miehille, naisille, vertaistuelle ja koko perheen yhdessäoloon

Jokainen lapsi ja jokainen aikuinen on yhteisön toiminnan kannalta yhtä merkittävä ja samalla tavalla apua tarvitseva ja ansaitseva yksilö. Kaikki yhteisön jäsenet tuottavat yhteiseen arviointiin ilmiöitä ja tekoja, joita voidaan käsitellä monipuolisesti turvallisessa ympäristössä, ja jotka edesauttavat raittiutta ylläpitävien toimintamallien rakentamista.

Arkielämän ohjaus

- Päivärytmi
- Lapsen hoito ja huomioiminen
- Siivous ja kodinhoito
- Ostokset ja talouden hallinta
- Viranomaisverkostot ja vastuunkanto

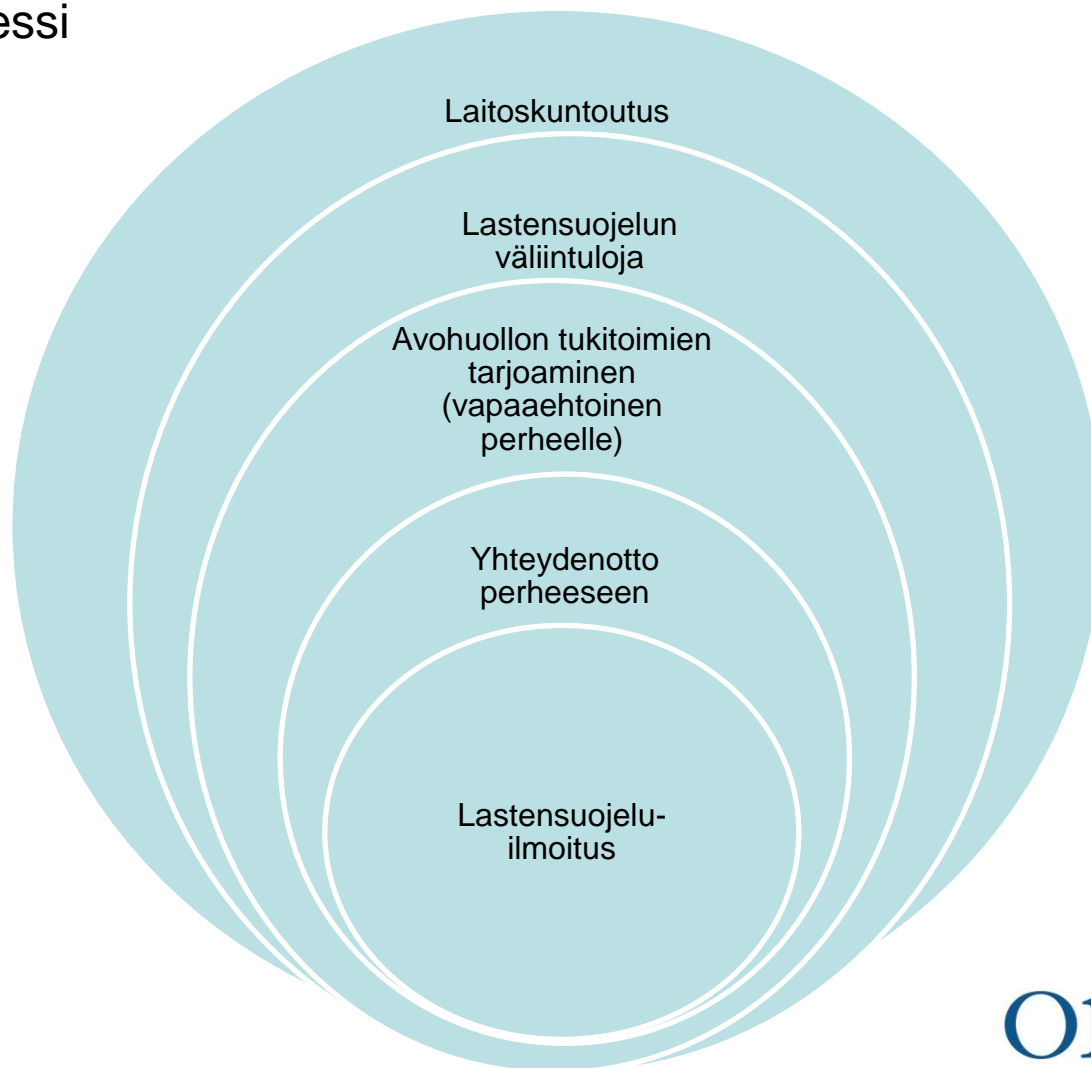
Kuntoutusaikana perheet opettelevat uudenlaisia toimintatapoja ja tekevät asioita toisin, kuin ovat tottuneet. Kokemukset päihteettömän arjen elämisestä konkretisoituvat, ja vanhemmat kykenevät tekemään hyödyllisiä valintoja omassa elämässään myös kuntoutusjakson jälkeen.

Toiminnalliset menetelmät

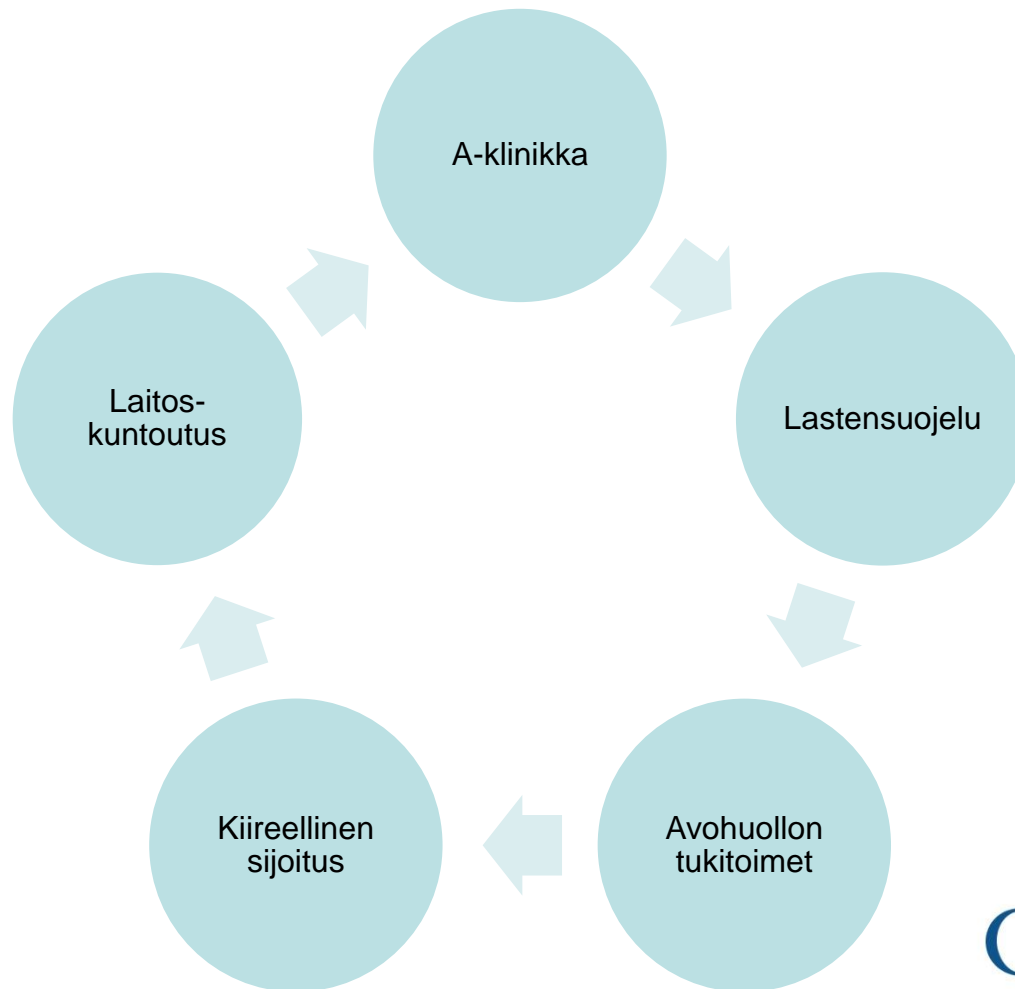
- Vuorovaikutusleikki
- Retket
- Pelit ja leikit
- Luova toiminta
- Työtoiminta
- Kalastus ja erätoiminta
- Liikunta

Kuntoutusaikana asiakkaan on turvallista opetella itselleen vieraita toimintatapoja, joista on mahdollista saada mielekkyyden kokemuksia selvin päin.

Asiakasprosessi

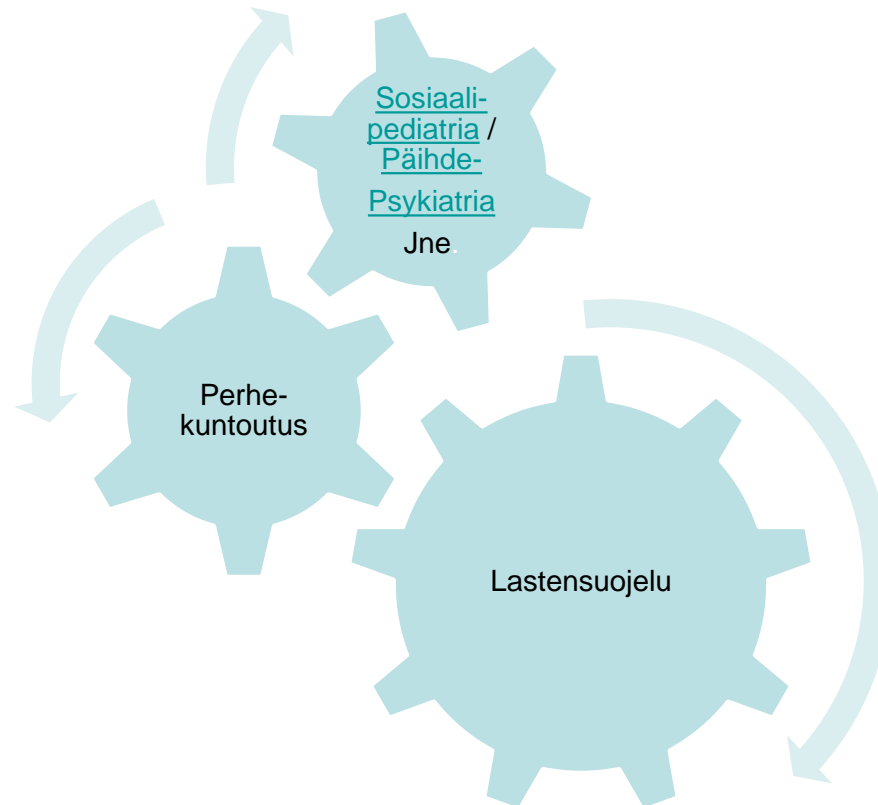

Asiakasperheiden tilanne yksilöllinen

Yhteistyö ei katkea laitostuntoutuksen aikana

Valmistautuminen

- Paikanvaraus (09 310 46460) konsultoi perhekuntoutusta paikanvarauskyselyyn liittyen. Lähettävän tahon kanssa sovitaan mahdollisesta tutustumiskäynnistä sekä verkostoneuvottelusta.
- Lähetä perhekuntoutukseen (fax 09 310 46465).
- Perhekuntoutuksesta ilmoitetaan perheen työpari lähettävälle taholle. Vahvistetaan verkostoneuvottelu-aika. Tarvittaessa selvitetään lähettävän tahon tavoitteita perheen kuntoutukseen liittyen.
- Verkostoneuvottelussa on tarkoitus selvittää kuntoutuksen lähtökohtia sekä vahvistaa perheen, perhekuntoutuksen sekä lähettävän tahon yhteiset tavoitteet.
- Vahvistetaan aloituspäivä sekä sovitaan ensimmäinen arviointineuvottelu (4-8 viikon kuluessa).

Sopeutuminen yhteisöön

- Tulohaastattelut sairaanhoitajan ja omien työntekijöiden kanssa.
- Kuntoutussopimuksen allekirjoittaminen.
- Perhekuntoutuksen nimetty luottamushenkilö (asiakas) huolehtii osaltaan asiakkaan tutustumisesta yhteisöön.
- Ensimmäisinä viikkoina keskitytään uuteen ympäristöön, yhteisöön ja yhteisön käytäntöihin sopeutumiseen sekä viikko-ohjelmassa pysymiseen.
- Arjen hallinnan lähtökohdat ja tavoitteet.
- Pysähtyminen ja lapsen näkeminen.

Sopeutuminen yhteisöön

- Ensisijaisten etuuksien ja maksusitoumuksien selvittäminen.
- Kaupunkiharjoittelut aloitetaan aikaisintaan ensimmäisen kahden viikon jälkeen.
- Akuutit asiointikäynnit yhdessä työntekijöiden kanssa.
- Keskitytään asiakassuhteen luomiseen sekä arjen tavoitteisiin.
- Arjen harjoittelua sisältäen kauppakäynnit, vastuualueet, päivärytmin.
- Sosiaalisen verkoston kartoitus, viranomaisverkosto.

Arviointineuvottelut (4-8 viikon välein)

- Arvioidaan tavoitteiden saavuttamista ja kuntoutumista.
- Kiinnitetään huomio lapsen hyvinvointiin.
- Keskustellaan parisuhteesta.
- Kuntoutussuunnitelmaa tarkennetaan tarvittaessa.

Kuntoutuksen päättäminen

- Tavoitteena on tukea kuntoutujien jatkokuntoutusta ja siirtymistä Tervalammelta kotiin.
- Kaupunkiharjoittelujen määrän lisääminen suunnitelmallisesti.
- Avohuollon tukitoimet mukaan kuntoutukseen.
- Lastensuojelun perhetyöntekijöiden käynnit alkavat asiakkaiden kotona.
- Sovitaan seuraava käynti a-klinikalle.
- Mahdollinen siirtyminen perheiden avokuntoutusyksikköön.
- Perheterapian jatkuminen avokuntoutuksessa.

Loppuneuvottelu

- Varmistetaan, että kotona on riittävät tukitoimet.
- Arvioidaan yhdessä kuntoutusjaksoa ja tavoitteiden saavuttamista.
- Sovitaan intervallijaksosta.